

UJED

C U V I N T E F Ă R Ă D E G E T E

Incepute din palmă drumurile, aceleași, se scriu în cer, pe o hartă care nu e decât oglindită în pămîntul de fiecare zi. Acel om ducind pe drum o povară, acea talpă călcind pe zimbul pietrii se mai repetă odată, aidoma, și pe o altă cale. Si drumurile și clipele și ori care dintre elementele vieții se înregistrează ca pe o tabelă de seismograf, pe creier și creierul e un album, e un drum de întoarcere. De aici plecările odată, întoarcerile duble. Luna o găsești în bufetul oricărui mic burghez, în teancul defarfurii pe care în fiecare prinz și seara, degetele lui taie cu un cuțit de aramă, ca o eprubetă a singelui, geografiei vii. În mansarde stelele ard sub un abajur de jurnal cu țarmuri arse, ard ca în conjunctivitate un ochiu închis. Apropie-te, ridică pleoapa, strînge pumnul. Lumina se sparge ca o nucă. Așeză-te pe un bolovan cu fruntea în palmă și desfă draperia de os a craniului. Arborii vin toti la un pas de tine mărăind din frunzișe. Nu te speria. Drumul lor e aprioric tras. Norii le pun o chivără mai usoară creștetului. Si ei cresc încă odată în cer, în pămînt, în apă. Doar tu te plasezi dinaintea fenomenului de a fi, doar tu îți cunoști delimitarea, miracolul de a subzista procesului de narcisism filozofic. Prin firidele de var, o sabie trece în zugrăveală, pe un perete al lumii. Si te așezi confortabil în fotoliul dialecticei, spectator cu bilețul gratuit și factor al evoluției biologice cu laboratorul ascuns în cronometru.

Un imperativ al singelui crește pe bolti ca o bubă selenară și o unghie o zgârie și-lupți cu un adversar invizibil în autoflagelare. Treci prin etic ca printr-o biserică în care s-au rugat oamenii reproduși în ciolanele tale ca o radiografie a unui atavism imuabil și creiezi o altă dialectică a elicei și o mobilitate, nu prin heraldul trecut în bronz, ci în mulajul ductil al revelației spontane. O revizuire a valorii determinante, o biologie a instinctului continuă, materia spiritualizată a ideiei. Generația vine în hățurile vechi ca într-o placentă protecțoare. Rupe-le și evadează în pre-eria fără copite. Epiderma sub steaguri își va desface corolele ca o roză a vîntului. Fugi, sfârșimă, iconoclast și obraznic. În pămînt fierb ca într'un vulcan cu craterul rece, cum e botul cîinilor, cavalcadele trecute. În cifrele successive bilanțul se străvede. În cuvintele spuse tare un ecou urcă pe țevi în ape adînci o suită de incendii și catastrofe cu unghiile smulse de ultimile încercări, scot la iveală trupul de metal

care nu putrezește. Cine va veni să-i dea strălucirea din urmă? Cine va veni să-i înfrunte cerbicia și prin porii ochii să explodeze în faruri, să smulgă pielea și pleoape, osul să se lovească de genunchi ca în jocurile de biliard?

O identificare retrospectivă nu va găsi. Războiul a cauterizat aerul și totuși obuzele mari nu i-au lăsat cicatrice, pe un obraz succesiv de anotimpuri noi.

Un fier roșu în hîrțoage arde și un fum uscat te respinge. Dantele negre de spume, epilepsia ultimului efort e pe o buză care nu mai sărută. Sentimentalismul de eri e în zdrențe. Nu mai încuioșează. Ca pe un ciine mecanic îl azvîrli cu piciorul. O optimistă negare a morții, după ce moartea și-a luat un tribut poate cel mai impresionant. Războaie au descongestionat arterele gata să plesnească de scorbut. Scorbutul economic. Si o epocă a început să se bifurce. Suntem oamenii unei răspîntii. De aici neliniștea, cercetarea altor formule, bruscarea evoluției. Geografia moralei și-a schimbat configurații ca o fizionomie. Trenuri pornesc dintr-o gară în construcție, spre o destinație încă neștiută. O lume se dospește în singele viitor ca totdeauna. Va depinde de noi destinul, stilul și valențele ei. În protoplasmă, în moleculă, în organisme vii se colorează, homeri și danți, și atîtea infuzorii.

O pregătire ca a grădinilor în vîjelii, cînd arborii despletîți sub pămînt, aleargă înebuniți.

Amintește-ți de adolescenții porniți acum cîțiva ani cu o răscoală artistică, cu ochii rozi, cu pumnii strînși — răscoală ca o manivelă crescută din carnealor nouă, pornindu-i spre viețile intrate în putrefacție, cu săbiile scoase. Manifestele adorabile de spartacuși literari, cinismul unei aparente infailibilități, puritatea unei acțiuni — care nu era decât o reacțiune, o efervescentă. Dadaismul o mitralieră de confetii, de rachete și artificii care a devastat grădina cu arbori de gips, a lipit frunzele pe plicurile unei scrisori de injurii. Negativismul lor universal nu era decât o operă de început pînă la venirea suprarealiștilor aducînd un fond filozofic în creațiile lor, un tactilism al actualității.

„Le groupe surréaliste, donnera, peut-être, sa couleur fondamentale et le plus durable à l'époque“. Spune Benjamin Cremieux în ultima lui carte *Inquiétude et reconstruction*.

Un trecut de experiențe, de încercări cu fierberea unui singe virgin și sacrificat cu abnegația unei

vîrste fără pleoape. Analizele unui subiectivism nou se cerea adoptat și plasat în realitatea unei tensiuni mai înalte. A fost o opintire, o polivalență algebrică. Acei cari au putut evoluă cu sensibilitatea au ajuns să reprezinte în măsura revelației lor; alții au trebuit să sucombe într-o efuziune scundă zi la zi. Confortul cărnii a venit ca o meningită. Alveolele s-au umplut de o apă cu miere, mîinile îmbrăcau mănuși și se afundau în fecale. Pînă acum o plasare dinaintea lumii; acum, după revizuiri, după izbutiri, o plasare critică față de tine.

O sistematizare a revoltei; o distrugere a ei, permanentă, o contrazicere.

Un act de indentitate fără predecesori: „en matière de révolte aucun de nous ne doit pas avoir besoin d'encêtres“. (André Breton) și fiindcă am recidivat să amintim de suprarealiști, să recunoaștem că experiența lor a fost o fază a alhimiei, un suc al inteligenței de înaltă calorie și din care poemele lui Eluard, proza lui Breton și Louis Aragon, va rămîne pe panoplie, ca arme cu care am vînat în viitor. Asistați la efortul de azi de a se găsi o formulă; incongruitatea spiritului de pînă acum, începînd de după război. Încă, un cap administrativ n'a venit, un cap de carteziian, un nou pozitivism.

S'a exploatat ca pe o vacă de ploaie, metafizica, poeții căutînd să se izoleze în faldurile ei. S'a filtrat inteligența subîndu-se pînă la străvedere (Paul Valery, Alain, etc.); dar în urma lor era imperativul economic masse enorme, cari copleșeau și acoperiau cu răgetul lor, sunetele subîndri de chimvale, furtunile și mașinile de țesut, tractoarele grele și paratrăsnite trageau prin zebra diafană a harpelor, coardele se rupeau singurind degetele de raze ale domnișilor. Poezia un produs al vremii confortabile, al unei societăți etalonate? Fierberea ei îi șfîrșie pielea și oasele de porțelan se lichefiază. Spiritul o statuie din care nu e ridicat decît soclul. Spre cer se înalță un cap încă invizibil. Un nou pragmatism, o proletarizare unanimă a insului. Un azil pentru baroni, și ferestre cu ghiveciuri pentru privirile de lînă udă ale curtizanelor.

Faunii sint sub furnalele mari adulmecînd fulmul despletit al lucrătoarelor. Arta un stupefant fără efecte sigure, pe un organism cu celule refractare. Întrecîndu-se mereu omul își distrugе resursele de diferențiere. Cine ar mai putea scrie azi legende și creia mituri, cînd miturile au fost ele îsuși prevalate? Icar nu-i decît un becînic, înaintea unui oarecare Lindberg, distrugînd și întrecînd proporțiile. O neliniște și o confuzie creatoare prin conținutul unei lumi vindecată — mai ales — de naivitate. Niciodată atîtea valori n'au fost răsturnate căutîndu-se etalonul unei identități. O revenire între oameni, după cinismul față de ei. Războiul adus ca un flagel, a umanizat, a redresat un sentiment care începuse să se atrofieze.

Stelele călcate în tălpi ca frunzele unei toamne, ale cărei coșuri au fost culese. Singele pămîntului ascuns în migrene e un curcubeu. Unumanism, nu în sensul unei morale benigne tolstoiene, ci unul de o potență mai avansată, mai universală. Cunosc un și mai nou testament: economia politică; cunosc un

Isus și mai răstignit, și mai profetic: proletarul; cunosc apostoli, cărora degetele le cad în laboratoare și apocalipsul unei hore de zepelinuri care nu mă mai însăpămîntă. Sufletul ia alte proeminente, alte duritate și cristale neegalate. O generație cu umerii traversați de construcții noi. Mai mult ca ori cînd de la greci încoace, contemporanii noștri au adus un tribut în revoluția inteligenței, în filozofia ei. Peste o mie de ani capetele au fost înmănușate într'un sistem vîstut de gîndire, din care și trăgeau configurațiile. Nietzsche și Hegel și Kant toți purtau casca Minervei, laurii de frunze vechi. O axă trece prin rinichii noi; o axă a unei epoci care își va avea capitolul ei secund.

Culcați pe curele de transmisîune, planetele scrișnesc în somnul mașinilor uriașe. Nimbul purtat de vizitii cu cocardă e un rîs de cîine galben. Și poate Majakowsky, poate Alexandru Block, poate o parte din dinamiștii ruși, sau poporul rus cu fantastica lui resursă, să dea valență într-o măsură, a structuriei noastre. Poemul — și-l vom numi de multe ori — îl vom lua ca telescop între distanțele de epoci, ca un culuar de unde priveliștea e convergentă. Poemul își va avea filonul său ca metalele, în ținuturi proprii. Frumusețea lui în transcendența naturei, în prezentarea ei printre nouă ardere. Să-și instituie poziția lui etică printre permanentă efervescență a criticei, să se izoleze speculației erudite care presupune o critică a rațiunei, închizîndu-l într'un sistem rigid de gîndire (vezi desuetudinea din totdeauna a poezilor filozofice și sociale) și să se filtreze indiferenții aparente sau nu.

Lipind urechea de sol să distileze și să împletească o ceramică a simțurilor, să ducă la buze ca un luger suav, un seismograf, oferindu-l în flori tuturor: poetul fiind un trubadur, ori oare ar fi evoluția lui socială, sistemul său estetic. Să prezinte un obiectiv fără lentile frustre și dintr-o dioptrie nouă. O asociere negativă a realității, o forță intrinsecă și de o personală independență. O dialectică a conștiinței și a senzației, un estetism al percepției, o hipnoză a materiei. Cuvintele ca tuburi să circule un fluid din toate culorile, în toate sensurile pînă la încălzirea lor la roșu. Cuvinte cu o promoroacă a focului; după aceia puse din nou în raft, gramatica vertebrîndu-le, sintaxa disciplinîndu-le. O nouă relevare, o nouă forță. Sublimarea lor cîteodată pînă la o aparentă distrugere, cuvintele profete, cuvintele atleți, cuvintele rotunde ca virful degetelor pipăind obrazul în aer al contururilor, al îngerului agățat de vînt, al îngerului trecînd în zdrențe pe drum.

gheorghe dinu

Vor apărea în Editura UNU:
Ion Călugăru: Paltoane... și nimic altceva.

Sașa Pană: Viața romanțată a lui Dumnezeu.

Stephan Roll: Scurt circuit.

TURBINE RETORICE¹⁾

P R E M E R S

...Casele căscără plăcute, tăzite subit din somn de bătaia tunurilor ; pilcuri de flăcări se despleteau peste rîul dela birieră ; gaze insinuante, reci, veniau de pește fruntarii ; văzduhul se umplu de violet — par că să fi topit cerul — ardeau turlele, neguri de clor sosesc, cerul de hîrtie uscată se destramă în fâșii — panică crește cu țindările și văzduhul sfîșia în petice de azur, în petice de neguri, ferestre se deschideau în cerul expropiat (unde pe vremuri prințesele dădeau baluri) și tîrgoveștii răceau, te miri din ce umblau, dacă se mai aventurau pe uliți, speriați, încredințați că se deschid sub pasul lor trape, că vor pleși șrapnele peste capetele lor. Copacii se umflau de podagră și era fiecare lîvede, ca o anticameră de spital, cu bolnavi aşteptîndu-și rîndul, la consultație.

Băieții străini, trufași și poruncitori, își pierduseră din fudulie — cei din detașament se dedau la furtișaguri cu prudență și dezertau.

Intr-o bună dimineață descinsese din tren un tînar voinic — cu figură de ocnaș evadat. Ochii lui albaștri scăpărau, gura se pregătea par că să muște. A chemat o birjă și s'a îndreptat spre camera baricadată.

Birjarul care l-a adus dela gară, a împrăștiat veste că un șef dela centru a venit să organizeze detașamentul. Yegor Sigal — care se ținea în ultimul timp în rezervă — îl salută, în numele tîrgului, iar Boris Moiseevici cuvîntă :

„Acum cînd puterea a trecut în mîna sovietelor de soldați, muncitori și țărani, omenirea nu trebuie bîrsită. Oamenii sunt nici răi, nici buni, nici prosti, nici deștepți. Vor să trăiască. Miine va lipsi poate pîinea. Cuvintele precum ștîi nu se schimbă în pești și pîine și noi nu vă vom sătura cu vorbe. Si nu va mai avea nimeni cu ce și ține zilele. Deacea vă spunem : cine nu se străduie numai pentru sine nu poate face nimic nici pentru alții. Fiți lacomi, prieteni ! Violați femeile care au sinul viu ca singele, sunt repezi ca iepele, violați proprietatea. Nu credeti în cuvântul oamenilor care nu-s lacomi. Credeți în cei vicleni și viteji. Cine tremură de sabie și tun nu trebuie să rămînă între noi.“

— Iar au început să funcționeze turbinele retorice ! — își zise în gînd Yegor. Ar fi vrut să răspundă. Dar timiditatea lui nativă, neîncredere în sine — teama să nu fie răsturnat de adversar, să-și uite prezența de spirit, teama să nu fie împins în solitudinea care rînește, îl opri.

Şeful dela centru, vorbi cenușiu, hotărît, deși plăcute.

— Nu-i aşa ! Nu-i aşa, tovarășe Roitman, bateți cîmpii, se vede că nu-ți dai seama de primejdie. Albii vin pe mare cu corăbiile capitaliștilor apuseni, răsar dintre noi, și vouă, vi-e poftă de discursuri filosofice ? Tovarășe Boris Moiseevici eu nu susțin că n'ai dreptate. Dar tovarășii nu pricep ceiace le spui tu. Pe scurt : nu uitați, tovarăși, că începînd de astăzi trebuie să uitați de sentimentele ce le-ați învățat. Ați învățat să iubiți pe aproapele vostru. Ca să fim drepti, să-l iubiți dela distanță. Ei bine, noi nu vă mai cerem

Destins și rotunjit amurg în fier Cald, Ființei cu chip închipuit desfășurat. Iar artica paloare, sfîntitule Herald Să 'nsemne' nalt și stenic un imn întîmpinat ? Lucidul vid de spaimă, ermeticul amar, Azur închis în humoresc sfîrșit de gînd, Încrinatul regat de limpezit zenith, ar Săvîrși miracolul — în unde ? sau în cînd ? In timp sau loc reversa gîndului ivire A sfîșiat crud, drumuri cadențate'n pași vechi. Si pentru dreapta, noua lor ademenire... Atîția calzi, cu ochi deschiși și pîlniile urechi. In nepătrunsul tare, visului înscriși, Stau unșii noi : Si candidați. — Si Sinuciși. — mihail dan

astăzi, după ce faza de intruniri a revoluției a trecut, să iubiți aproapele de acum, ci pe cel dintr-o generație care nu vă va supăra cu nimic. Nu vă impunem morală, ci disciplină. Cine calcă disciplina va fi împușcat. Nu vă cerem să leșinați de dragul oamenilor, cum vi s'a predicated și v'am predicated și noi până acum, în manifestele noastre, ci vrem să apărați revoluția apărîndu-vă pe voi.“

Kromăr striga entuziasm : Er ot racht ! Brutalul mut făcea semne desnădăjduite să-i se explice.

Şaiche Fendrich întrebă :

— Dacă vin albi, domnule tovarăș, ne iau paltoanele înapoi ? Se îscă vacarm.

— Tăceți tovarăși. De glume și prostii vă arde acum ? Șeful dela centru continuă :

— Noi vă cerem să ucideti ca să înfăptuim socialismul. N'o cerem cu inima usoară ; n'avem însă încotro. Chiar în astă noapte albi vor ocupa tîrgul. Pînă să ne vină ajutorul din altă parte vi-e dat vouă să opriți năvala. Veți ocupa pădurea și veți apăra nodul de cale ferată apropiat, să nu cadă în mîini dușmane. Deocamdată atît. Cred că m'ați înțeles,“

După discursul tovarășului dela centru, purceseră comentariile.

— Nici mai mult, nici mai puțin decât să murim ca să-i facem lui pe plac ! zise Șaiche Fendrich. De astă am strîns eu paltoanele de am îmbrăcat pe toți părlacii și car ciubărul cu lături după ei ?...

Godrăh adăogă :

— Să nu te saturi și tu cu o friptură, să n'ai tu usturoiul și ceapa din Egipt ? Sub țar ne-am învîrtit, armata n'am făcut-o și arma în mîna n'am luat-o... acu să ne punem noi gitul la jug și să ne comande un lucrător dela căile ferate din Moscova ? I-auzi : dacă nu ne luăm după dânsul, ne împușcă. Asta-i asta ! Si-și ridică poalele paltonului, poftind socialismul să-l pupe...

ion călugăru

1) Fragment din „Palioane... și nimic altceva“ (1926).

A L E I A C U M O R T I

Din trăsura care niciodată nu a trecut mai departe, brațe tremurînde ridică povara. O poartă se deschide larg, o poartă rece ca un ochiu amaurotic. Un colier de frunze se strînge în reflux de lumină ruginită : cioburile toamnei rotesc în virtej dantele. Prematur, crepusculul coboară peste cetatea cu vietile zăvorite în cutii de vioară. E un naufragiu în fiecare tipăt și cuvintele se svîrcolească cu măruntiale în drum, sfîrtecate. Pe obrajii devastați, mărgăritarele par lacrimi. În transparentă de alcool a ultimului suris descopăr obrajii tăi de piersică și gîțul tău un lujer de lumină, o potecă de tuberoze pentru respirația caldă de pînă eri. Si ochii, ochii deschiși orbi spre fildeșul unei iubiri ancorate în mărăcini.

Dar viața trce printr'o mocirlă de singe și pentru umerii cu broderia străvezie a vinelor visul a fost singura plajă : un izvor de umbre în calea lacteie a somnului.

Acum e realitatea, acum cînd inima ta e doar o vocabulă, acum e ultima aşteptare pentru cascada de bulgări ce te va sigila. O geană de lacrimi pune o glasură efemeră cuvintelor și amintirile în deslanțuire ca o buruiană de alinare derivează acuitatea clipei. Eșarfă paliativă pentru vertebratele incovoiate. Peste noapte, prestidigitatorul privelîștii murise și poenele erau cu tualeta neterminată. Ferigele bolnave, mușchiul verde cangrenat și coardele vîntului purtau deavâlma scheletul vocilor desprinse — desprinse ca draperiile ferestrelor apartamentului ce părăsești — din trupurile prietenilor îmbătrîniți prematur. Capul ascuns și ochii înghețați în bronzul minutului decisiv în scamă.

Aici la dreapta stau ca dosarele anii prin cari galopaseră impregnați de aceleași panoplii, simțindu-și cotul, ca șoimii în trecere scrijelind arabescuri în azur și fără a bănui cascadele trecute cu piroete de flutur.

Fiecare anotimp adăuga un crucifix pe gherghelul de sbuciume, pe balanță de jăratec din care, demoni ai unei neliniști pe cari o iubeam în licoarea ci nepotitolă, revineam să furăm esențele alhimiei, surprizei, flăcările oceanelor de argint viu. Cari a doua zi ne împodobeau gîțul, iar din palme fintâni arteziene se aprindeau pentru propria noastră desfătare. Telescoape nevăzute descopereau stele noi, constelații pe cari nici o carte poștală nu le vindea încă la răspîntii. Si cînd în jîlțul albastru de singele scurs din balafră te așezai la ora siestei, siesta era oglinda în care te vedea multiplicat pe umerii celorlalți. Si fiecare poate la fel.

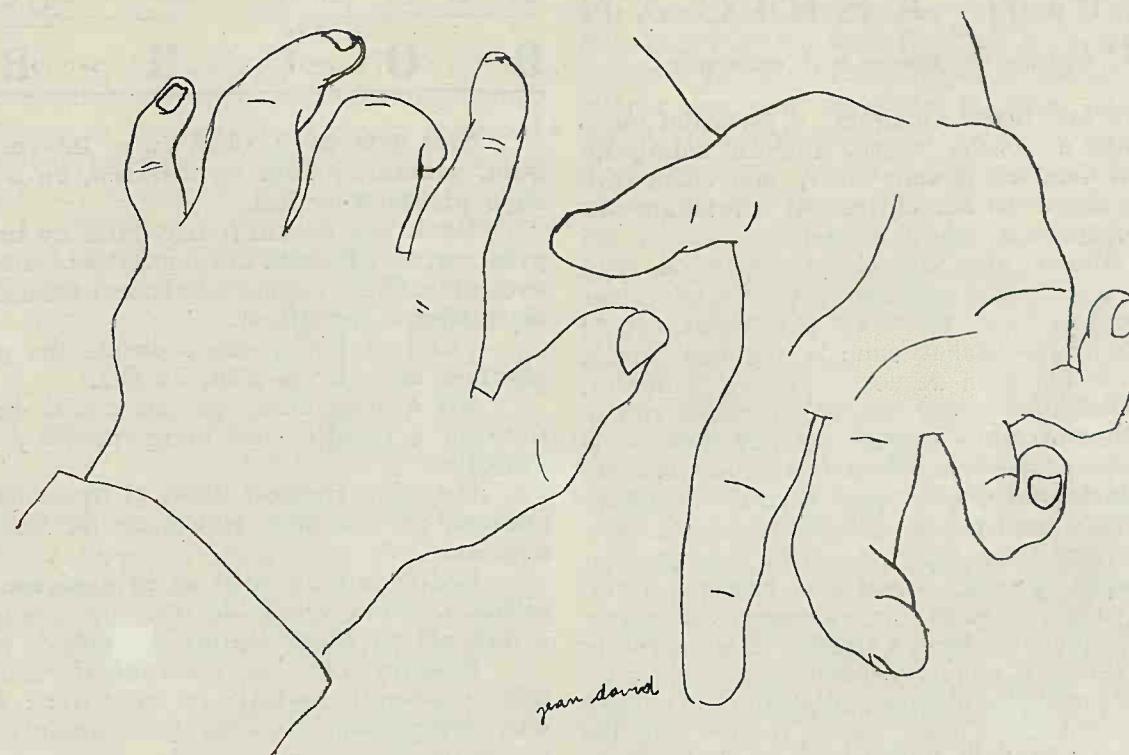
Dar și azi linia nord-sud a busolei de miracole arată poemul-neliniștea, azurul-revolta; și azi cometa care va mîngîia pămîntul cu trena de pietre incandescente o aştept — în locul sensitivelor brîndușe pe cari le iubesc totuși pentru viață lor de efemerică nerăbdătoare a desghețului, cu lacătele deschise. Cu fluiditatea surisului ce se preschimbă în contractura groazei, se desfoaie armonica poemului. În mijlocul orașului, nevăzut de nimeni, ascuns după o dună de scînduri unde scrie cu tocul muiat în vicisitudini cu

pupila spre un arhipelag unde fiecare insulă e un sfîrc irizat pe care degetele lui nu vor atinge, singur ca un basorelief inutil, caraghios, cu hîrtia albă o stepă peste care va aduce spasme și viori, pasări vor înscrie trilurile din paiul gîtlejului și vor răsturna hîrdaie de aur stelar inegrind aceiaș hîrtie. În cuvinte sururile se vor comprima cristale iar nervii răsuciți în jurul lor vor însemna un punct. Si animatorul acestui tobogan va fi mai sărac decît balconul în care va rătăci însemnînd cîteva golfuri albe luna. Ai vrea să deschizi fereastra, să toastezi pentru maiestatea inutilă a hîrtiei tipărite, maculatura rușinată, să sari cu toate corăbiile visului în grădină, să aduni un pumn de licurici, să te confetezi. Dar ți-e frică să nu-ți pierzi umbra și rămîii ; licuricii vor dispare în zorii zilei. Sincron, de pe pieptul tău, din zona de culori și neastîmpără va cădea ultima floare presată bună de imprimat. Si pleoapele, incerte ca nebuloasele, cad fluturi învinși de lumină. De rumeneala diminetii capul tău împieștrește sprijinit.

Frunzele ascund o mlădiere un foșnet de nici o sonată înscrisă : e un parfum dureros în rouă acestei dimineti pe care nici un flacon nu îl va cuprinde în mărime naturală. Numai în cupa nesfirșită a visului începe TOTUL. Leoparzi îmbrăcați în covoare persiene cu instrumente de muzică în gîtlej trec prin grădina de portocali.

Din miez de plumb soldații aşteaptă ordine iar această călimără e un cap cu un ochiu negru cu altul roș. În față, însul desfigurat de deliruri cu capul împăienjenit de viziuni și peisagii într'o sarabandă arbitrară. Servieta plină de halucinații — și cînd femeia lui, un bibelou alb de tanagra, îl va săruta, va uita să facă la fel. Si totuș dintre meterezele clădite din prieteni, a mai rămas ea. S'au desprins cum o marcă poștală de pe scrisoarea uitătă ani în sertarul inimii. Toate scamatoriile cu zimbetele cari disimulau menageria din suflet și haineie jerpelite pentru taxa milei s'au refuzat într'o zi complicității. Dialogurile descoperău în unghere păienjeniș, legendele se destrămau și în locul laticlavei de autentice lacrimi ai găsit pe miini apa sălcie din preajma mocirlelor.

Trimite acestei dimineti unice salutul de bunăvoie. Pasările migratoare au plecat iar cioburile lucrate cu trudă și salivă au rămas neclintite. Se vor întoarce pentrucă au în puful aripilor miosotis. Tăcerea e o duminecă tristă cu obloanele trase pe fosforul vitrinelor. Iarba se inclină copacii se inclină inima se inclină pe promoroaca toamnei. Brațe te cuprind într'un corset de zibelină. Vei înțelege destinul ca o frunză oarecare și în liniștea din ce în ce mai fragilă chiar respirația va părea delict. E cel mai frumos poem : ți-ai incendiat nervii ca un mușuroi de paie și scînteiele vagabondează în transparentă unui parfum nebănuit, o ghitară incinerată. Ți-e frică de frumoasa călătoare cu degetele din lemn de trandafir. Degetele ei vorbesc ca și crepul spînzurat la ușa moartei. La fiecare fereastră acelaș crep aceiaș noapte eternă, aceiași ochi carbonizați în pislă. Miracolele și-au schimbat identitatea iluzorie, manechinele au rămas livide la suflul zeiței rătăcite din icebergul aventurii. Si în chenarul unui fulger ochii ei sănt două

DESEN

jean david

cușite de sex masculin. Vino apariție ireală și pune floarea palidității ca un suris absent pe ochiul meu dement. Emigranții au traversat roibul imaginației înnot. În primul compartiment un standard tăiat în rocă. N-am uitat nimic, n'am învățat nimic.

Cuvîntul desenează grădini nebănuite, subterane fantastice. Cuvîntul a evadat din cușca gramaticei, a fugit din băcănia logicei și dresorul a rămas cu biciul flasc. Din zăbrelele rupte cresc păduri ca tortele, cresc. Zăbalele s-au preschimbat în strigăte și printre brațele nevăzute ale creierului circulă o otravă binefăcătoare.

Și la întrebarea unu și cu unu, omul șovăie să răspundă repede doi. Nu e un sfîrșit de leat, e o nouă facere a lumii iar în barca hărăzită supraviețuirii numai vorbele de carat autentic vor fi primite și vor fi primiți purtătorii lor goi, pentru că timpul unei carantine de deparazitare lipsește. Palatul de marmoră al frazei frezate și gătite cu mărgele de sticlă e expripiat. Falsele echimoze prin autosgîriere și relațiile dintre unghii și suflet, demascate. Din dosul tablourilor căzute, ploșnițele se rostogolesc epileptice.

Râmine supralicităția oglinzilor venețiene ale spontaneității și întrebările împleticite într'un păr de meduză

o rețea aruncată pe umeri
seva coboară spre elipsa gîțului
în stepă îți bei singele arterelor
seva vijeliei
nici o aşteptare
aşteptarea doare ca o arsură
noaptea tipă ca o bușniță
însămîntează torțe și vei ști drumul parcurs
să-ți fie această oglindă deget de profet.

saşa pană

www.dacoromanica.ro

CRIMA UNUI CRIN

In lună ochiul tău e fără pupilă
Dar florile te duc de mînă

Inverzia rugă în surîsul sfîntilor
Ca gușterii pe pietrele negre ale fintinii

Intre brațele goale ningea
Priviam din tine prăpăstiile
Ca din fereastra unui compartiment

In atelierul potcovarului
Fierul se prefăcea în trandafiri
Flăcăriile azvîrleau confetii
Peste mîinile lui ca un păianjen de cărbune
Aduna în batistă incendiul
Copila lui cu părul clătit în aur
Nu uita pe masă, în blidul cu linte, soarele
Şîn pantofii de bal găuri mici de stele
Nu uita că între noi doi
E un corridor lung de sînge
Pe care te surprindeam noaptea
Căutînd o ușă
Cu mîinile mîncate de chei albe
Te duceam pe drum
Pomii eșiau din pămînt
Și la fiecare răspîntie un felinar
Ca o stea în colivie
Aștepta.

stephan rom

BULETIN AFRICAN

"AFRIKA SINGT" moderne africanische lyrik anthologie

ALBUM NEGATIV

B O C K - B I S

Acum cîțiva ani, Blaise Cendrars, a prezentat euro-penilor o antologie a poeziei negre. Autentic îndrăgostit de poemul negru, Cendrars l-a scris chiar, mai trziu, (Kodak). În poemul negru de atunci, exista o realitate primară dominanta: aceea a naturii imediate.

Dunele de miracol ale Saharei, cu oazele ca niște stele ivite pe cerul uscat al pustiului, setea ca un calvar al omului, palmierii ca niște tipete ale pământului ars de același soare care-a preschimbat omul în cărbune, femeia caldă și bună ca o altă nucă de cocos, jivinele pădurilor, doritoare de echivalențe'n singe, tam-tamul, ritmul ritului, omul, toată plenitudinea unui stenism primitiv sănătos și virgin, răsărîtul și apusul unei fericiri equatoriale, iată proxim, gama unei poetici prin care circula vertiginos seva contemplativă a unui poem de 'naltă excelență.

Și poemul negru a fost iubit ca atare. E drept, c'au fost unii prea negrii, pentru o mai albă înțelegere, cari au încercat să vadă'n această recunoaștere, stigmătele unui decadentism inevitabil, fiindcă trebuia să ne adresăm tocmai negrilor, pentru a reînvia formele caduce ale artei noastre poetice. Circumscriind însă poemul negru vietii noastre nu ne-am mai întrebat care-i poate fi locul printre entitățile noastre poetice. L'am luat ca atare, venit de acolo, sănătos și tulburător. Nostalgiam după pașii tăcerilor pe nisipul ars... Astăzi însă o nouă antologie a poeziei negre moderne, ne rezervă o surpriză formidabilă: Părăsind poemul contemplativ, negrul americanizat, contrar aşteptărilor, ne dă poemul revoltă poemul circumscris unui sbucium social, surprins în ceasul frămîntărilor contemporane, ru poemul omului negru, izgonit de ura sălbatică a albului în (Harlem) ghettoul lor, ci poemul OMULUI care dintr-o glumă a soarelui e negru, dar care săngera siamez cu durerea omului alb, umil și mic:

Ingrășatule, rotundule

Om alb.

Stăpin al lumiei.

In fiecare zi urc un deal pieziș de

Da. Domnule....

Și fratele meu mic alb

E mai infometat ca tine:

sau

Imaginile mele sunt

Fără oglînzi.

Soarele 'nchis în carnea mea,

Te va 'ncălzi și pe tine,

Dușmanul meu, surd la clopotul timpului (Langston Hughes)

Sint gemeni, născuți cu o intermitență de 3 minute, semânind unul cu celălalt, ca o pictură de apă cu o picătură de iod.

Bock are urechi foarte mici cu timpane de zahăr, prin care filtrează corespondență auditivă și undele esoterice. Dintr-o eroare de calcul sexual a rămas atînat de cordonul ombilical.

Fiind diabetic, are o inimă de piatră acră exploatață metodic și abil, de Bis.

Bis e negricios, cu un cucui imens în partea dreaptă a frunții, ca o compensație pentru inima lui stîngace.

Urechile fiindu-i dulci și lipicioase, au fost consumate, cu o demnă voluptate, de Bock în frageda sa copilărie.

Pentru a nu fi silit să protesteze, Bis are o limbă latină, ce servește și de titlu academic. Prin aceasta a devenit un ideal lipitor de mărci poștale gumate.

Singura cale de comunicație cu Bock, se face prin cordonul amintit, în condițiuni dinainte fixate: 40,5° temperatură, momente solemne și emoții intense retroactive.

Iși păstrează o reciprocă condescendență, exprimată prin mișcări palpebrale, oferindu-și foarte politicos cîte un trandafir cu respirație artificială.

Bock și Bis se pot condensa la temperaturi joase, devenind impermeabili și gelatinoși.

moldov

Textul acelor litanice *blues-uri* (Blues-ul face parte din folclorul african; corespondentul doinei românești) este înlocuit azi, cu poezia în care frămîntările timpului actual lovesc cu toate ciocanele revoltei.

Langston Hughes, Cl. Mc. Kay, Mae Culen, frații negrii, cari iscălesc poemul din această antologie, tineri cu ceasul ivirei în 1906, le trimitem pentru corespondențele desvăluite de ei, poate cu aceleași dureri ca și ale noastre, ceva din caldul ecou care l-au trezit în sufletele noastre mari cît lacrima, atâtă cît graba și vrăjimășia timpurilor ne permite. Atunci, ca și acum, contemplativ sau clopot vremurilor noastre, autenticul lor poem, trecut peste timp și loc ca un porumbel călător:

Mesagerul devansării albe, al sufletului lor, închis în carne neagră.

mihail dan

, , S E C O L U L " "

Așa l'a numit Victor, heraldul lui blond într'o zi, și așa s'au creînal după amiezele, vacarmul de aur și de funigeni, ceaiurile dansante cu un kilo de alcool fieri, și sînbile lui Petre și Chiș. Godinul cu un braj strîmb de burlane, dirija un frig obscur și o promoroacă era în vorbe, iluminîndu-le. Treci în frescă: Crinul negru, Chită, Zebra, Mormona. Nu pare un roman cu nume de aventură? Și aventura se scria, totuși, pe un cadran din pereți mari. Era pe vremea cînd în cărbune sfinții străluciau. Madone, Codău, Părpălac. Pe o pirosie la geam laptele fierbea, crinii unui poem împărțit în pahare cu bucăți de piine neagră.

Miini de abur se ridicau spre cer și o vîță veche de scaune umbria arhipelagul ciung de marmoră; răcoarea lui ca un golfstream a trecut prin loată adolescență unor ani cu nimbul care a lăsat pe frunte un cerc roșu de aducere aminte.

Între gîndaci și piine, erau cărțile de preț

ca niște mlaștini în care brațele se afundau pînă la umăr, căușind nuferi și corali. Pe farfurie servită o finisnă arleziană și pe mozaicul rece au rămas ca într'o caldă piață San-Marco, amprentele unui stol de pași, foșii sburăți pe coif.

După amiezele toride, pe treapta năruită, afară, strada trecea prin noi ca printr'un iub. Știi, Victore, ora 7 seara, cu puhoiul ei de funcționari comerciali, duduiele înamorate din pupilă, ligăriile amare, cornurile calde și stelile purtate într'un buzunar, inima ca o vestă îmbrăcată pe dinăuntru, din brocarte și cu nasturi de radium? Știi, Nesty, întoarcerile noaptea, firmele furate, popasul pe prag? Apăsam de lună ca pe o clanță și înfram în casă. Știi și tu, Sașa, și voi toți ceilalți, locul și incinta cotidiană? Toate vor trebui căutate într'un Pompei nostalgic și sub blocul de sticlă a unui trecut. Intindeți miinile și mîncăți căpșunile acestui jăratec. "Secoul" n'a rămas decît în suflet.

UNU

Săsa pană și Stephan roll
în „ultima zi a secolului”

„Les illuminations“, deși contemporane operelor lui Verlaine, oferă încă pământuri virgine cercetărilor, în timp ce „Sagesse“ a trecut de mult chiar în istoria literaturii. În epoca simbolismului, ignorarea lui Rimbaud este un fapt evident: abia dacă se cunosc cele două poeme de mai mică importanță „Le bateau ivre“ sau sonetul vocalelor. Dacă memoria nu mă înșeală, doar Gustave Kahn pare să fi simțit puternica noutate a operii lui Rimbaud, iar Rémy de Gourmont, lăudat pentru cunoașterea orării sensibilității nouă, scrie numai căteva rânduri despre poetul fără care Verlaine poate n'ar fi existat. În timpul din urmă, cind cultul lui Rimbaud pare să fie mai pronunțat, ceiace se scrie despre el dovedește încă o incomprehensiune aproape dureroasă. Exceptând studiul lui J. Rivière, stricat și el prin diverse intervenții catolice, sau cel al lui Claudel complect eronat, mediocritatea lucrărilor asupra lui Rimbaud este exasperantă. Pretutindeni apar „vieți“ ale lui Rimbaud, majoritatea denunțând o plăcere enormă. Existența torturată a poetului pare să fi interesat mai mult decât opera insăși.

O realitate pedagogică de proporții extraordinare este desigur viața lui V. Hugo: noblețe strigătoare la cer. O curiozitate subtilă pentru așa zisii literați sunt existențele „poetilor blestemăți“. Dar viața lui Rimbaud? Un periculos exemplu. Nu văd în care categorie ar putea intra. Poate dificultatea unei interpretări convenabile ar dovedi interesul cercetării vieții lui.

Se acordă „cazului“ Rimbaud, după majoritatea cercetătorilor o înaltă valoare umană. Poetul, care în deplină realizare a geniului său, renunță pentru totdeauna la poezie din dorința unei intensificări desăvîrșite a vieții sub toate aspectele ei, ar constitui o pildă unică. Pentru o energie ridicată la maximum, poezia nu putea fi decât vremelnică ocupăție. Rimbaud s'a agățat puțin timp de ea: dorul unor vieți cât mai felurite l-a trăit mai departe. Aspect ultim al desaxatului modern în căutarea echilibrului și totuș vechiu de cind lumea. Ne spunea „Faust“ altă ceva? Ce-am căștigat cu Rimbaud față de eroul lui Goethe? Hotărît, interpretarea curentă a „cazului“ Rimbaud păcătuiește prin exces de simplicitate.

Mintea omenească nu poate concepe o distrugere totală. E în limitele ei să se opreasă în fața nimicului desăvîrșit: ai distrus, să creiezi altăceva în loc. Eternul sfat, eterna lacună a spiritului. Problemă de mare actualitate, deși cam surprinzătoare pentru o generație care cultivă pe Rimbaud. „Aucune doctrine ne nous peut satisfaire; mais l'absence de doctrine nous est un tourment“, scrie M. Arland în numele noii generații. Curentul dadaist n'ar fi izbutit, tocmai din priință că urmărea negația complectă fără posibilitatea unei creații înlocuitoare. (Marcel Arland: *Essais critiques*) — Mi se pare dimpotrivă: mișcarea „dada“ n'a reușit tocmai fiindcă n'a putut face din totul tabula rasa. Un perfect dadaist n'ar fi trebuit să scrie nimic, n'ar fi trebuit să gîndească nimic. —

Pe de altă parte, a atinge creațunea perfectă este iarăș o imposibilitate. Între cele două extremități nu se joacă pe linia mediocrului.

Senzul existenței lui Rimbaud sau a lui Lautréamont trebuie căutat, cred, în sfârșitarea supremă către negarea absolută. Cum vrea Rimbaud să parvină spre asemenea culme?

Să încercăm un incendiu urjaș, unde să ardem tot ce imbecilitatea genială a omenirii a construit în timp de

veacuri; să sfârșim idoli, să le distrugem templele, ar fi fost prea pueril și rezultatul ar fi fost poate protivnic. Prin distrugerii repetitive însă, Rimbaud a căutat să ajungă limită extremă. El nu a părăsit poezia de dragul unei acțiuni mai intense, aşa cum se crede. În „Une saison en enfer“ o spune precis, mai înainte chiar de a desprețui poezia: *L'action n'est pas la vie, mais une façon de gâcher quelque force, un énervement. La morale est la faiblesse de la cervelle.* De nouă fel de viață Rimbaud era de mai înainte nu numai sceptic, dar chiar desgustat. Oboselă? Nicidcum.

Nimeni nu a dus atât timp dur, inflexibil, mușcindu-și buzele să nu înceapă o viață mai variată, mai neașteptată. În Sumatra, Java, Hamburg, Stockholm, Aden, etc. a parcurs lumea întreagă de frica de a se stabili, de a se regăsi pe el însuși. Nu i-a fost viața aceasta nici ușoară, nici ideal. A fost veșnică evadare spre absolut, conceput de el ca o complectă negare. De altfel și mobilitatea îndelenicirilor lui după renunțarea la poezie este o dovadă strălucită. Să-și distrugă treptat, mereu orice manifestare pînă nu-i va rămînea ce distrugă, iată chinul întregii lui viațe. „Quant au bonheur établi, domestique ou non... non, je ne peux pas. Je suis trop dissipé, trop faible. La vie fleurie par le travail, vieille vérité: moi, ma vie n'est pas assez pesante, elle s'envole et flotte au loin au dessus de l'action, ce cher point du monde...“

Pentru stingerea acestui cloicot uriaș, nici sinuciderea n'ar fi fost un leac. A iubit oare Rimbaud poezia, acțiunea, viața? Nu s'ar putea spune. „Une saison en enfer“, atât de bogat în contradicții, are și afirmații de felul acesta („Esclaves, ne maudissons pas la vie“). Pentru noi este însă o datorie a-i găsi nota predominantă din sirul de contradicții inevitabile unei personalități atât de complexe. O mie de vieți nu i-ar fi ajuns, căci iubea ceva mai presus decât viața: absolutul, fie că l-a căutat în sensul negării totale, fie că l-ar fi căutat altfel.

Pentru exprimarea setei acesteia veșnice, a găsit accente admirabile:

„Sur les routes, par les nuits d'hiver, sans gîte, sans habits, sans pain, une voix étreignait mon cœur: Faiblesse ou force: te voilà, c'est la force. Tu ne sais ni où tu vas, ni pourquoi tu vas: entre partout, réponds à tout. On ne te tueras pas, pas plus que si tu étais cadavre. — Au matin j'avais le regard si perdu et la contenance si morte que ceux que j'ai rencontré ne m'ont peut-être pas vu. Sau extazul:

„Du même désert, à la même nuit, toujours mes yeux las se réveillent à l'étoile d'argent, toujours, sans que s'émeuvent les Rois mages de la vie, le cœur, l'âme, l'esprit. Quand irons-nous par delà les grèves et les monts saluer la naissance du travail nouveau, la fuite des tyrans et des démons, la fin de la superstition, adorer les premiers? — Nôël sur la terre.

Si-a atins Rimbaud scopul? Desigur nu. Viața lui reprezintă numai pasul ultim în căutarea absolutului. Negarea complectă prin distrugere mereu repetată n'a atins-o nici Rimbaud, cum n'au atins-o nici alții, altfel. Puterea tradiției era prea mare, prea apăsa greu. Prea mult se nuanță poetul printre strămoșii lui gală care aveau „l'œil bleu blanc, le cervelle étroite et la maladresse dans la lutte.... Je suis de race inférieure de toute éternité“... Sbarările lui contra unei tradiții absurde sunt mai mult decât tragice. El a mers, poate mai departe decât alții dinaintea lui.

Dacă încercarea sa depășește umanul, căderea sa în schimb este prea omenească. Lupta între cer și pămînt căștigă de altfel în frumusețe. al. dimitriu-păușești

DOUĂ DANSATOARE. Și totuși *Sarah Osnat Halewy* nu e o dansatoare. E un miraj pe care atunci cind sufletul crede că l'a prins, se volatilizează. Dispare prin degetele ei lungi, fluidificate, dispare în ochii plini de melancolia deșerturilor cu oaze mult dorite. Sunt în tristețea ochilor Sarei revărsate toate draperiile negre ale neliniștii semite, toate melodiile monotone arabe. O durere se lingează în fiecare încovoiere a bustului spre cerul plin de Jehova și parcă aşteptă să se întâmpile o minune. Minunea cerută în cuvinte pe cari le înțelegi deși sunt plinse într-o limbă pe cari atunci însă oară ai auzit. E o inspirație care fascinează din secunda în care capul și pleoapele se aplacă subit semnalizând primul acord și pînă dincolo de culise cind mîinile și cîntecul Yemenitei au rămas să te mîngîie dureros pe dinăuntrul coastelor.

Doamna *Floria Capsali* este tehnică, stil și sugestie. Dar interpretarea modernilor Ravel, Erik Satie, Skriabine cere și fantezie: Domnia sa a colaborat sufletele sintetizând pentru fiecare lacăt, pentru fiecare frază o imagine plastică, un colan de imagini euritmice.

Aripile „Păsării triste“ continuă să filfle obosite și cind se aplacă frîni, capul ei înseamnă o pecele de durere pe fiecare spectator.

Deși programul recitalului a fost același la care D-na *Floria Capsali* ne-a invitat și în alți ani, 'am urmărit cu aceiaș încîntare emoțională. Secretul? E al acestei poetești a dansului.

INTR'UN oraș american un polișist și un prefect au soluționat un diferend între ei cam în felul următor:

Au pus mîna unul pe umărul celuilalt și cu cealaltă rămasă liberă, ținînd cîte un revolver s-au ciuruit de gloanțe pînă s'au exterminat.

Terribili yankei au scris cu viață lor, în vid, un gest ca un poem. Prin trupurile lor găurile vor trece viemii albi ca o coroană de lauri postumi și poemul lor nu-l va putea recenza nici un critic savant și nu-l va putea nimeni recita, declama, etc. (sic!) — în saloanele arăstăice — cucoanelor cu subștiorile asudate.

Și-mi reamintesc, cu prilejul lor, de eroul real al unui roman rusesc, unde într-o luptă cu un adversar care-l străpunge cu lancea, eroul înaintează în lancea lui, cu corpul său, pentru a-l putea ajunge ca să-i reteze capul.

A MURIT Charles Couyba fost fost ministru, deputat, director al artelor decorative, fost poetul simbolist Maurice Boukay (eclipsat imediat de contemporanii cari i-au prefațat romanjele, Verlaine, Sulby-Prudhomme) și fost autorul unei poezii traduse la noi de Ion Minulescu :

J'aime ton cœur inhumain,
Tu me trahiras demain...
Mais ce soir je t'aurais toute!

O. E. D.

CU FIECARE număr nou *Vraja* (anul II, nr 15) crește ca undele concentrice spre sensibilitatea noastră. V. Carianopol. I. Gh. Tărescu și I. N. Copoiu iscălesc trei coloane *într-un loc* rămasă *alb* din precedentul *Unu* și în cari zigzaghează printre imagini și poem fluidul comprehesivii.

V. Carianopol publică și un *Expozeu* în care
frunzele cădeau ca notele unei
simfonii de Beethoven.

Mirosea impenetrabilă a sum ignoranță.
M'am deșeplat rîzind.
Tristan Tzara
arsese aciul de naștere al pămîntului...

săsa pană

INCANTATII Poeme de Ion Pillat și Ilarie Voronca. Editura Cultura Națională — 1931.

E ultima carte a lui Voronca nevoit să recurgă la colaborarea este care îi neliniștea. Trebuia succesul avut în palmă ca o zaharica. Trebuia o izbutire, mîcul pus pe zimji monetelor să scrie o nouă și avuabilă șiră a spinării. Lipsia undeva în carne transparentă a cîntăreștilui grinda transversală. Și a trecut îndărât la culia cu gri moane, în vestiarul cu costume zornăitoare — Și-a reapărut. Aplau-

zele sunt unanime. Mahalalele au venit în păr, s'au scos la uși prăpuri multicolore și în aer fumegau miezi frezați pe grătare publice. Să vie loși să muște din carne poetului. Să vie loși să scoată din mîna lui un deget și să-l privească în zare. Ce procesiuni de zîne, ce chiote și căvalade și în unghie ca în aquarium peștii cei mai minunați. Fînlina e o lacrimă și'n lacrimă a rămas umil, cerșetorul orb îngunchiat.

Să plîngem cu el Să plîngem cavalerul care și-a pierdut plăloșa și calul și strivit în potcoave chivăra. Să plîngem glanda lînăra a poelului grefată pe trupul velutul al unei poezii scoase din culia de pălării a bunicii. Să plîngem de două ori că bunica e veche de loț pe undeva în marmure unde a cîntat și Duiliu Zamfirescu. Secreția lui lînăra să o vedem cum face zbîrcituri căzindu-se să înlinădă o piele mumificată. Oasele lui noi scîrșîse înținind încheieturile bolnave și inima își comprimă bătăile izbind coastele friabile. Nu-i nimic. Încelul cu încelul înțerește se va adapta azilului precoce și se va simți bine sub comprese, impletind acrostichuri și asonațe. Regimul alexandrinului va prinde bine, ca un brîu șalelor coxalgice, supă de legume și de iambii de morcov și endecasilabi e bună stomacului cu post și penitență. Nombrilul a căzut în genunchi, fruntea în botul pantofilor, cheile genitale nu se mai potrivesc niciunei uși — ușile toate sunt deschise, ferestrele cu perdelele cărunte și mobilele în circă. Apartamentul a luat locul singelui. Fîntinile arteziene în brichetă nu mai șînesc. Treci prin sufrageria cu tabloul reprezentînd un pepene verde în felii, cu bufetul masiv ca un luptător înmormurit și vitrina cu tacîmuri ca o meduză cu ochii de argint te invită. Dormitorul cu perini moi, Salonul cu pian și musafiri nu te-au părăsit încă. Singele apă nu se face. Va trebui să rămînă un burghez al lor pînă și în poem. Trebuia transferat apărimentul Poezia cu sufragerie, dormitor și salonaș. Așa și-a putut relua vizite. Ce de sindrofie literară, - pe undeva, duminica; și vei reuși să fi ales membru la S. S. R. (societatea senilor români) și vei fi și premiat. Ce frumos își va veni pamblica mov pe frunte, vindecînd migrena unei ambiții; cum se vor scumpi, pe loc, autografele tale. Nu te vor respinge ca în anul trecut cu 13 voturi. Prea erai sănă și prea nu-ți perdeai respirația urcînd cele 20 de trepte pînă la sala electoare. Vei da fără grija lui Zarifopol carteau și te va înțelege fiindcă ești mai genial ca „Jammes”; îl vei putea elogia pe Pillat pe Perpessicius și alte condeie cu chelie și cu testiculele ca unele nuci sece și-și vor răspunde cu o reverență pînă în cerneală.

Nu și-azi și spus altștea lucruri dacă n'ăși și știu că înapoierea ta ai făcut-o voit și lucid. Ai lucrat sistematic pentru dînsa. Ai și vrut să fi și cu noi și ceilalți. Și ai reușit admirabil să fi fără nici unul. Ca un adevarat poet. O neliniște și-a plasat-o în tot sistemul acesta și a rămas poezia fără foc sub pirostii, pata morfolitică pentru gîngîile vîrge și caduce. Experiența cu ultimul volum te va aduce înapoi? Experiența cu grefă, te va mai putea cîndva reda corpului lînăru? Așteptăm? De ce n'ai semnat acest volum Ilarie Voronco?

Unu nu-și perde încă înțerește, *Unu* mai poate duce pe umeri cetățile de jar și dinși lui sunt loși în vîrful degetelor, fără reticențe fără orgolii, fără compromisuri.

CUNOAȘTEM pe acei cîșiva adolescenți din pagina două a Fa și le oferim din singele nostru o țuică lî cunoaștem. Și-i vedem trecînd cu coful prin bronz, ascuțindu-și o pană pe fesele tari ale tinerești, plini de o emulație și o înțelegere limitrofă cu noi. lî sim umili pe lîngă suba lui Ion Vinea care știe să spue că au băieții „expedientele lor“. Merci! Alibiul nu e deloc bizantin. Jovanache, Jovanache, și ai putea chiar, din ugerul tău ocult de monete să le lași în palmă, să le cadă cîte o monedă cu zimți cum sunt ochii șinerilor din poemele tale — să-și cumpere și ei băieții, mănuși pentru mîinile lor reci cari nu știu să se încălzească între serviciile de presă ale minciunii și politicei oportuniste.

roll

anul IV nr. 41 decembrie 1931 ■ apare în prima duminică a fiecărei luni: ■ girant responsabil semnatul fiecăruia articol ■ Lei 5

unu